

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

29 päivänä marraskuuta 2018*

Muutoksenhaku – Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistetut rajoittavat toimenpiteet – Varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen – Luetteloon merkitsemisen kumoaminen unionin yleisessä tuomioistuimessa – Merkitseminen uudelleen luetteloon – Näyttö, jonka päiväys edeltää ensimmäistä luetteloon merkitsemistä – Ennen ensimmäistä luetteloon merkitsemistä tiedossa olleet tosiseikat – Oikeusvoima – Ulottuvuus – Oikeusvarmuus – Luottamuksensuoja – Tehokas oikeussuoja – Luetteloon merkitsemisen peruste, joka koskee logistista tukea Iranin hallitukselle – Ulottuvuus – Raakaöljyn kuljetustoiminta

Asiassa C-600/16 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 24.11.2016,

National Iranian Tanker Company, kotipaikka Teheran (Iran), edustajinaan T. de la Mare, QC, M. Lester, QC, J. Pobjoy, barrister, sekä R. Chandrasekera, S. Ashley ja C. Murphy, solicitors,

valittajana,

ja jossa muuna osapuolena on

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinnään A. Vitro ja M. Bishop,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: seitsemännen jaoston puheenjohtaja T. von Danwitz (esittelevä tuomari), joka hoitaa neljännen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Juhász ja C. Vajda,

julkisasiamies: E. Tanchev,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Şereş,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 24.1.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.4.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

- 1 Valituksellaan National Iranian Tanker Company (jäljempänä NITC) vaatii kumottavaksi unionin yleisen tuomioistuimen 14.9.2016 antaman tuomion National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-207/15, ei julkaistu, EU:T:2016:471; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi NITC:n kanteen, jossa oli vaadittu
  - Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2010/413/YUTP muuttamisesta 12.2.2015 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2015/236 (EUVL 2015, L 39, s. 18) ja Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 267/2012 täytäntöönpanosta 12.2.2015 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/230 (EUVL 2015, L 39, s. 3) kumoamista siltä osin kuin nämä toimet koskevat NITC:tä (jäljempänä riidanalaiset toimet) ja
  - toissijaisesti sen toteamista, että Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2007/140/YUTP kumoamisesta 26.7.2010 annetun neuvoston päätöksen 2010/413/YUTP (EUVL 2010, L 195, s. 39) 20 artiklan 1 kohdan c alakohtaa ja Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä ja asetuksen (EU) N:o 961/2010 kumoamisesta 23.3.2012 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 267/2012 (EUVL 2012, L 88, s. 1) 23 artiklan 2 kohdan d alakohtaa ei voida soveltaa siltä osin kuin mainitut säännökset koskevat NITC:tä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1929 ja päätöslauselma 2231 (2015)

- 2 Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvosto hyväksyi 9.6.2010 päätöslauselman 1929 (2010) (jäljempänä päätöslauselma 1929), jolla laajennettiin päätöslauselmilla 1737 (2006), 1747 (2007) ja 1803 (2008) määrättyjen rajoittavien toimenpiteiden soveltamisalaa ja otettiin käyttöön uusia Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä. Tässä päätöslauselmassa Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvosto mainitsee muun muassa, että ”Iranin energia-alan tuottamien tulojen ja Iranin ydinalan toimien, joihin liittyy joukkotuhoaseiden leviämisen vaara, rahoituksen välillä on mahdollinen yhteys”.
- 3 Iranin islamilainen tasavalta yhtäältä ja Saksan liittotasavalta, Kiinan kansantasavalta, Amerikan yhdysvallat, Venäjän federaatio, Ranskan tasavalta sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan tuella toisaalta tekivät 24.11.2013 Genevessä (Sveitsi) sopimuksen yhteisestä toimintasuunnitelmasta (jäljempänä yhteinen toimintasuunnitelma), jossa määritetään noudatettava lähestymistapa pitkän aikavälin kattavan ratkaisun löytämiseksi kysymykseen Iranin ydinalasta.
- 4 Iranin islamilainen tasavalta yhtäältä ja Saksan liittotasavalta, Kiinan kansantasavalta, Amerikan yhdysvallat, Venäjän federaatio, Ranskan tasavalta, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta sekä Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja toisaalta hyväksyivät 14.7.2015 Wienissä (Itävalta) ”yhteisen kattavan toimintasuunnitelman”, jonka tarkoituksena oli tarjota pitkän aikavälin kattava ratkaisu kysymykseen Iranin ydinalasta (jäljempänä yhteinen kattava toimintasuunnitelma).
- 5 Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvosto antoi 20.7.2015 päätöslauselman 2231 (2015), jolla se hyväksyy yhteisen kattavan toimintasuunnitelman, vetoaa sen täysimääräiseen täytäntöönpanoon siinä laaditun aikataulun mukaisesti ja määrää kyseisen suunnitelman mukaisesti toteutettavista toimista.

Unionin oikeus

- 6 Eurooppa-neuvosto pyysi 17.6.2010 Euroopan unionin neuvostoa hyväksymään toimenpiteitä, joilla pantaisiin täytäntöön päätöslauselmaan 1929 sisältyneet toimenpiteet, sekä liitännäistoimenpiteitä, joilla tuettaisiin neuvotteluratkaisun löytämistä kaikkiin jäljellä olleisiin ongelmiin, jotka koskivat Iranin islamilaisen tasavallan ydin- ja ohjusohjelmiensa tueksi kehittämää arkaluonteisia teknologioita. Toimenpiteiden oli tarkoitus keskittyä muiden muassa kaupan eri aloihin, finanssialaan, Iranin kuljetusalaan sekä kaasun- ja öljyteollisuuden avainaloihin.
- 7 Euroopan unionin neuvosto antoi 26.7.2010 päätöksen 2010/413, jonka liitteessä II luetellaan niiden henkilöiden ja yhteisöjen nimet, joiden varat jäädytetään. Päätöksen johdanto-osan 22 perustelukappaleessa viitataan päätöslauselmaan 1929 ja mainitaan tässä tehty toteamus, jonka mukaan Iranin islamilaisen tasavallan energia-alan tuottamien tulojen ja sen ydinalan toimien, joihin liittyy joukkotuhousteiden leviämisen vaara, rahoituksen välillä on mahdollinen yhteys.
- 8 Neuvosto antoi 23.1.2012 päätöksen 2012/35/YUTP päätöksen 2010/413 muuttamisesta (EUVL 2012, L 19, s. 22). Tämän päätöksen johdanto-osan 13 perustelukappaleen mukaan varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttäminen olisi ulotettava eräisiin muihin henkilöihin ja yhteisöihin, jotka antavat Iranin hallitukselle tukea, jonka avulla se jatkaa ydinalan toimia, joihin liittyy joukkotuhousteiden leviämisen vaara, tai ydinasejärjestelmien kehittämistä, erityisesti henkilöihin ja yhteisöihin, jotka antavat Iranin hallitukselle rahoitustukea tai logistista tai materiaalista tukea.
- 9 Kyseisellä päätöksellä lisättiin päätökseen 2010/413 3 a artikla, jossa kielletään iranilaisen raakaöljyn ja iranilaisten öljytuotteiden tuonti, ostot ja kuljetus.
- 10 Päätöksellä 2012/35 lisättiin päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohtaan c alakohta, jossa säädetään seuraavien henkilöiden ja yhteisöjen varojen jäädyttämisestä:

”muut henkilöt ja yhteisöt, jotka eivät sisälly liitteeseen I ja jotka antavat tukea Iranin hallitukselle, ja näitä lähellä olevat henkilöt ja yhteisöt, liitteessä II olevan luettelon mukaisesti.”
- 11 Neuvosto antoi 23.3.2012 asetuksen N:o 267/2012, jolla pannaan Euroopan unionin osalta täytäntöön päätöksessä 2012/35 säädetyt rajoittavat toimenpiteet.
- 12 Asetuksen 11 artiklassa otetaan käyttöön rajoituksia, jotka vastaavat päätöksen 2010/413 3 a artiklan sisältyviä rajoituksia ja jotka koskevat iranilaisen raakaöljyn ja iranilaisten öljytuotteiden tuontia, ostoa ja kuljetusta.
- 13 Asetuksen 23 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädetään asetuksen liitteessä IX lueteltujen niiden henkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä, joista on päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti todettu, että ne ”ovat muita henkilöitä, yhteisöjä tai elimiä, jotka antavat Iranin hallitukselle esimerkiksi rahoitus-, logistista ja aineellista tukea, ja näitä lähellä olevia henkilöitä ja yhteisöjä”.
- 14 Päätöksen 2010/413 muuttamisesta 15.10.2012 annetulla neuvoston päätöksellä 2012/635/YUTP (EUVL 2012, L 282, s. 58) muutettiin päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan c alakohdan sanamuotoa seuraavasti:

”muut henkilöt ja yhteisöt, jotka eivät ole liitteessä [I] olevassa luettelossa [ja] jotka antavat tukea Iranin hallitukselle, ja näiden omistamat tai määräysvallassa olevat yhteisöt, taikka henkilöt tai yhteisöt, joilla on yhteys näihin, siten kuin nämä on lueteltu liitteessä II”.

- 15 Asetuksen N:o 267/2012 muuttamisesta 21.12.2012 antamallaan asetuksella (EU) N:o 1263/2012 (EUVL 2012, L 356, s. 34) neuvosto muutti ensin mainitun asetuksen 23 artiklan 2 kohdan d alakohdan sanamuotoa seuraavasti:

”ovat muita henkilöitä, yhteisöjä tai elimiä, jotka antavat Iranin hallitukselle esimerkiksi rahoitus-, logistista ja aineellista tukea, tai näiden omistamia, määräysvallassa olevia tai näitä lähellä olevia henkilöitä ja yhteisöjä”.

- 16 Pannakseen täytäntöön yhteisen toimintasuunnitelman neuvosto antoi 20.1.2014 päätöksen 2014/21/YUTP päätöksen 2010/413 muuttamisesta (EUVL 2014, L 15, s. 22). Päätöksen 2014/21 johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa todetaan, että osana yhteisen toimintasuunnitelman ensimmäistä vaihetta Iranin islamilainen tasavalta toteuttaisi mainitussa suunnitelmassa määritettyjä vapaaehtoisia toimenpiteitä ja että vastavuoroisesti toteutettaisiin vapaaehtoisia toimenpiteitä, joihin kuuluisi se, että unioni keskeyttää rajoittavat toimenpiteet, jotka koskevat erityisesti iranilaisen raakaöljyn kuljetuksen kieltämistä. Kyseisellä päätöksellä neuvosto muun muassa keskeytti päätöksen 2010/413 3 a artiklassa säädetyn kiellon soveltamisen iranilaisen raakaöljyn kuljetuksen osalta kuuden kuukauden ajaksi. Kiellon soveltamisen keskeyttämistä jatkettiin myöhemmin useilla perättäisillä neuvoston toimilla.
- 17 Samana päivänä neuvosto antoi asetuksen N:o 267/2012 muuttamisesta asetuksen (EU) N:o 42/2014 (EUVL 2014, L 15, s. 18), jolla se keskeytti kuuden kuukauden ajaksi asetuksen N:o 267/2012 11 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn sen kiellon soveltamisen, joka koski raakaöljyn tai öljytuotteiden kuljettamista, jos nämä ovat peräisin Iranista tai viedään Iranista mihin tahansa toiseen maahan. Kiellon soveltamisen keskeyttämistä jatkettiin myöhemmin useilla perättäisillä neuvoston toimilla. Kielto kumottiin lopulta asetuksen N:o 267/2012 muuttamisesta 18.10.2015 annetulla neuvoston asetuksella (EU) 2015/1861 (EUVL 2015, L 274, s. 1).

Oikeusriidan tausta

- 18 NITC on iranilainen yhtiö, joka on erikoistunut raakaöljy- ja kaasulastien kuljetukseen. Sillä on yksi maailman suurimmista kaksirunkoisten öljytankkereiden laivastoista.
- 19 Neuvosto merkitsi 15.10.2012 päätöksellä 2012/635 ja asetuksen N:o 267/2012 täytäntöönpanosta antamallaan täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 945/2012 (EUVL 2012, L 282, s. 16) NITC:n nimen päätöksen 2010/413 liitteessä II ja asetuksen N:o 267/2012 liitteessä IX oleviin luetteluihin henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään. Perusteet sen merkitsemiselle kyseisiin luetteluihin olivat identtiset, ja niiden sanamuoto oli seuraava:

”Iranin valtion tosiasiallisessa määräysvallassa. Tukee taloudellisesti Iranin hallitusta hallitukseen yhteydessä olevien osakkaidensa kautta.”

- 20 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi 3.7.2014 antamallaan tuomiolla National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608) päätöksen 2012/635 ja täytäntöönpanoasetuksen N:o 945/2012 siltä osin kuin nämä toimet koskivat NITC:tä sillä perusteella, että sen nimen merkitseminen luetteluihin henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, ei ollut perusteltua, koska neuvoston väitteiden, joiden mukaan NITC oli Iranin hallituksen määräysvallassa ja tuki tätä taloudellisesti, tueksi ei ollut näyttöä. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin pysytti kyseisten toimien vaikutukset NITC:n osalta siihen asti, kun Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu muutoksenhakuaika päättyisi, tai – jos muutosta haettaisiin tämän ajan kuluessa – muutoksenhaun hylkäämispäivään asti. Tästä tuomiosta ei valitettu.

- 21 Neuvosto merkitsi 12.2.2015 antamallaan riidanalaisilla toimilla NITC:n nimen uudelleen yhtäältä päätöksen 2010/413 liitteessä II olevaan luetteloon henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, ja toisaalta asetuksen N:o 267/2012 liitteessä IX olevaan luetteloon (jäljempänä riidanalaiset luettelot) perusteilla, joiden sanamuoto on seuraava:
- ”[NITC] antaa taloudellista tukea Iranin hallitukselle osakkeenomistajiensa eli Iranian State Retirement Fundin, Iranian Social Security Organizationin ja Oil Industry Employees Retirement and Savings Fundin kautta, jotka ovat valtion määräysvallassa olevia yhteisöjä. Lisäksi NITC on yksi maailman suurimmista öljytankkereiden liikennöitsijöistä ja yksi Iranin raakaöljyn pääkuljettajista. Näin ollen NITC antaa logistista tukea Iranin hallitukselle kuljettamalla Iranin öljyä.”
- 22 Neuvosto antoi 18.10.2015 yhteisen kattavan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä yhtäältä päätöksen 2010/413 muuttamisesta päätöksen (YUTP) 2015/1863 (EUVL 2015, L 274, s. 174), jolla se keskeytti NITC:n osalta päätöksessä 2010/413 säädetyt rajoittavat toimenpiteet, ja toisaalta asetuksen N:o 267/2012 täytäntöönpanosta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1862 (EUVL 2015, L 274, s. 161), jolla se poisti NITC:n nimen viimeksi mainitun asetuksen liitteessä IX olevasta luettelosta.
- 23 Päätöstä 2015/1863 on sovellettu päätöksen 2015/1863 soveltamispäivästä 16.1.2016 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2016/37 (EUVL 2016, L 11 I, s. 1) nojalla ja täytäntöönpanoasetusta 2015/1862 puolestaan on sovellettu asetuksen 2015/1861 ja täytäntöönpanoasetuksen 2015/1862 soveltamispäivästä annetun ilmoituksen (EUVL 2016, C 15 I, s. 1) nojalla 16.1.2016 alkaen.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

- 24 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 24.4.2015 toimittamallaan kannekirjelmällä NITC nosti riidanalaisista toimista kumoamiskanteen. Toissijaisesti NITC vaati SEUT 277 artiklan nojalla, että päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan c alakohdasta ja asetuksen N:o 267/2012 23 artiklan 2 kohdan d alakohdasta todettaisiin, ettei niitä voida soveltaa NITC:hen.
- 25 Kanteen kanssa samanaikaisesti NITC jätti väli-toimihakemuksen, jossa se vaati riidanalaisien toimien täytäntöönpanon lykkäämistä. Hakemus hylättiin unionin yleisen tuomioistuimen presidentin 16.7.2015 antamalla määräyksellä National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-207/15 R, EU:T:2015:535).
- 26 Kanteensa tueksi NITC esitti viisi kanneperustetta, joista ensimmäinen koski oikeusvoiman, oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden sekä tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevan oikeuden loukkaamista, toinen arviointivirhettä, kolmas puolustautumisoikeuksien, hyvää hallintoa koskevan oikeuden ja tehokasta oikeussuojaa koskevan periaatteen loukkaamista ja neljäs omaisuudensuojan, hyvää mainetta koskevan oikeuden ja elinkeinovapauden loukkaamista. Viides kanneperuste, johon vedottiin toissijaisesti, koski päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja asetuksen N:o 267/2012 23 artiklan 2 kohdan d alakohdan lainvastaisuutta.
- 27 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kaikki kanneperusteet ja siis koko kanteen.

Asianosaisten vaatimukset ja menettely unionin tuomioistuimessa

- 28 NITC vaatii, että unionin tuomioistuin
- kumoaa valituksenalaisen tuomion
  - hyväksyy vaatimukset, jotka NITC esitti unionin yleisessä tuomioistuimessa; erityisesti

- kumoo riidanalaiset toimet siltä osin kuin ne koskevat NITC:tä
- toissijaisesti toteaa, että päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan c alakohtaa ja asetuksen N:o 267/2012 23 artiklan 2 kohdan d alakohtaa ei voida soveltaa siltä osin kuin ne koskevat NITC:tä, ja
- velvoittaa neuvoston korvaamaan valituksesta aiheutuvat ja unionin yleisessä tuomioistuimessa pidetystä menettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

29 Neuvosto vaatii, että unionin tuomioistuin

- jättää NITC:n tekemän valituksen tutkimatta tai hylkää sen perusteettomana
- toissijaisesti – mikäli unionin tuomioistuin päättää kumota valituksenalaisen tuomion ja itse ratkaista asian lopullisesti – hylkää kumoamiskanteen ja vaatimuksen sen toteamisesta, ettei kyseessä olevia säännöksiä voida soveltaa, sekä
- velvoittaa NITC:n korvaamaan valituksesta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

Valituksen ottaminen tutkittavaksi

Asianosaisten lausumat

- 30 Neuvosto väittää, ettei NITC:llä ole intressiä tämän valituksen ratkaisun lopputulokseen ja että valitus siis on jätettävä tutkimatta, koska NITC:hen kohdistetut rajoittavat toimenpiteet on peruttu päätöksellä 2015/1863 ja täytäntöönpanoasetuksella 2015/1862 ja koska riidanalaisilla toimilla ei ole loukattu NITC:n mainetta.
- 31 NITC väittää, että sillä on intressi saada valituksenalainen tuomio ja riidanalaiset toimet kumotuiksi, jotta se voisi saada todetuksi, että sen merkitseminen uudelleen riidanalaisiin luetteloihin oli lainvastaista ab initio, voisi tarvittaessa nostaa kanteen korvauksen saamiseksi vahingosta, jota se kärsi tultuaan merkityksi uudelleen kyseisiin luetteloihin, ja voisi palauttaa maineensa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 32 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valittajalla on oikeussuojan tarve vain, jos valituksen lopputulos voi tuottaa valittajalle etua (tuomio 21.12.2011, Ranska v. People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 33 Unionin tuomioistuin on katsonut, että henkilöllä tai yhteisöllä, jonka nimi on kirjattu luetteloon henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, säilyy vähintään muu kuin aineellinen intressi saada tämä kirjaaminen kumotuksi, jotta se saisi unionin tuomioistuimet toteamaan, ettei henkilöä tai yhteisöä olisi koskaan pitänyt kirjata kyseiseen luetteloon, kun otetaan huomioon sen maineelle aiheutuvat seuraukset, myös sen jälkeen, kun sen nimi on poistettu kyseisestä luettelosta tai kun sen varojen jäädyttäminen on keskeytetty (ks. vastaavasti tuomio 28.5.2013, Abdulrahim v. neuvosto ja komissio, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 70–72 kohta; tuomio 8.9.2016, Iranian Offshore Engineering & Construction v. neuvosto, C-459/15 P, ei julkaistu, EU:C:2016:646, 12 kohta ja tuomio 15.6.2017, Al-Faqih ym. v. komissio, C-19/16 P, EU:C:2017:466, 36 kohta).

- 34 Tästä seuraa, että NITC:llä on vähintään muu kuin aineellinen intressi vaatia kumotuksi merkitsemisensä uudelleen riidanalaisiin luetteloihin, vaikka yhtäältä sen varojen jäädyttäminen, joka johtuu tästä merkitsemisestä uudelleen päätöksen 2010/413 liitteessä II olevaan luetteloon, on keskeytetty päätöksen 2015/1863 nojalla ja vaikka toisaalta sen nimi on poistettu asetuksen N:o 267/2012 liitteessä IX olevasta luettelosta täytäntöönpanoasetuksen 2015/1862 nojalla.
- 35 Valitus voidaan siis ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

- 36 NITC esittää valituksensa tueksi neljä valitusperustetta.

Ensimmäinen valitusperuste

– Asianosaisten lausumat

- 37 Ensimmäisessä valitusperusteessaan NITC väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 45–65 ja 68 kohdassa, että riidanalaisilla toimilla ei loukattu oikeusvoiman, oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita eikä NITC:n oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. NITC:n mielestä unionin yleinen tuomioistuin on siis katsonut virheellisesti, että neuvosto voi merkitä sen uudelleen riidanalaisiin luetteloihin sellaisten tosiseikkoja koskevien väitteiden perusteella, jotka olivat samoja kuin ne, jotka se oli esittänyt tueksi NITC:n alkuperäiselle luetteloon merkitsemiselle, joka on kumottu lainvoimaisella tuomiolla, ja ilman olosuhteiden merkittävää muuttumista tai sellaisia uusia todisteita, joita ei ollut voitu hankkia mainitun ensimmäisen luetteloon merkitsemisen yhteydessä. NITC:n mukaan neuvosto ei voinut tyytyä merkitäkseen NITC:n uudelleen riidanalaisiin luetteloihin samalla merkitsemisperusteella siihen, että se luokittelee NITC:n alkuperäisen luetteloon merkitsemisen taustalla olleet tosiseikat uudelleen.
- 38 NITC toteaa lisäksi viittaamalla unionin yleisen tuomioistuimen presidentin 16.7.2015 antamaan määräykseen National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-207/15 R, EU:T:2015:535), että vaikka oikeusvoiman periaatetta ei sovellettu sanan suppeassa merkityksessä, oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteet sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklassa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun yleissopimuksen 13 artiklassa tarkoitettu oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin edellyttivät, että neuvosto esittäisi kaikki argumenttinsa ja käytössään olleet todisteet ensimmäisen luetteloon merkitsemisen yhteydessä sillä uhalla, ettei se enää myöhemmin voisi vedota niihin. NITC:n mielestä unionin yleinen tuomioistuin on siis tulkinnut perusoikeuskirjan 47 artiklaa liian rajoittavasti. Valituksenalaisen tuomion taustalla oleva logiikka antaa neuvostolle rajattoman vallan palauttaa käyttöön rajoittavia toimenpiteitä sellaisten identtisten perusteiden tai samojen tosiseikkojen perusteella, joihin olisi voitu tai olisi pitänyt vedota ensimmäisen luetteloon merkitsemisen yhteydessä. Tämä logiikka voi johtaa oikeuden väärinkäyttöön ja altistaa asianomaisen yhteisön toistuville oikeusriidoille, mikä on vastoin menettelyn oikeudenmukaisuuden periaatetta ja oikeutta hyvään hallintoon.
- 39 NITC täsmentää, että unionin yleinen tuomioistuin on erityisesti tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 51 ja 52 kohdassa, että neuvosto voi tukeutua uudelleen merkitsemisperusteeseen, joka koskee taloudellista tukea Iranin hallitukselle, vaikka esitetyt todisteet olivat enimmäkseen alkuperäistä luetteloon merkitsemistä edeltäneeltä ajalta ja olivat yleisön saatavilla tai peräisin NITC:n kanssa käydystä kirjeenvaihdosta. Logistista tukea koskevasta merkitsemisperusteesta NITC väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut virheellisesti valituksenalaisen tuomion 53 kohdassa, ettei perustetta ollut saatettu unionin yleisen tuomioistuimen tutkittavaksi asiassa, joka johti 3.7.2014 annettuun tuomioon National Iranian Tanker Company v.

neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608). Vaikka kyseistä perustetta ei esitetty alkuperäisessä luetteloon merkitsemisessä, se oli kuitenkin sama kuin taloudellista tukea koskenut tosiasiaväite, sellaisena kuin se hylättiin kyseisen tuomion 60 kohdassa toisella tavalla luonnehdittuna.

40 Neuvoston mukaan ensimmäinen valitusperuste ei ole perusteltu. Se katsoo, ettei se ollut NITC:n alkuperäisen luetteloon merkitsemisen hetkellä velvollinen vetoamaan kaikkiin niihin merkitsemiskriteereihin ja perusteisiin, jotka olivat otettavissa huomioon. Neuvosto täsmentää, että NITC:n alkuperäisen luetteloon merkitsemisen yhteydessä se ei ollut esittänyt mitään näyttöä tämän merkitsemisen taustalla ollutta taloudellista tukea koskeneesta merkitsemisperusteesta. Siltä osin kuin kyse on logistista tukea koskevasta merkitsemisperusteesta, siihen ei vedottu eikä sitä myöskään saatettu unionin yleisen tuomioistuimen tutkittavaksi.

– *Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta*

41 Ensimmäisessä valitusperusteessa unionin oikeuden eri periaatteiden ja perusoikeuksien loukkaaminen, johon NITC vetoaa, perustuu pääasiallisesti argumenttiin, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että yhteisö, joka on saanut siihen kohdistetut rajoittavat toimenpiteet kumotuiksi, voidaan merkitä uudelleen luetteloon yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, sellaisten perusteiden tai todisteiden perusteella, jotka olisi voitu esittää yhteisön ensimmäisen luetteloon merkitsemisen yhteydessä, siitä huolimatta, ettei tosiseikoissa ole tapahtunut mitään merkittävää muutosta eikä mitään uusia todisteita ole.

42 Ensinnäkin oikeusvoiman periaatteesta on muistutettava, että unionin tuomioistuinten antamalla kumoamistuomioilla on oikeusvoima heti lainvoimaisiksi tultuaan. Oikeusvoima kattaa paitsi kumoamistuomion tuomiolauselman myös tuomion perustelut, jotka ovat tuomiolauselman tarpeellinen tuki ja joita ei tämän takia voida tuomiolauselmasta erottaa (ks. vastaavasti tuomio 15.11.2012, Al-Aqsa v. neuvosto ja Alankomaat v. Al-Aqsa, C-539/10 P ja C-550/10 P, EU:C:2012:711, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeusvoimavaikutus ulottuu ainoastaan niihin tosiseikka- ja oikeuskysymyksiin, jotka on tuomioistuinratkaisulla tosiasiallisesti tai väistämättä ratkaistu (tuomio 29.3.2011, ThyssenKrupp Nirosta v. komissio, C-352/09 P, EU:C:2011:191, 123 kohta ja tuomio 13.9.2017, Pappalardo ym. v. komissio, C-350/16 P, EU:C:2017:672, 37 kohta).

44 Nyt käsiteltävässä asiassa on huomattava, että 3.7.2014 antamassaan tuomiossa National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608) unionin yleinen tuomioistuin kumosi NITC:n alkuperäisen luetteloon merkitsemisen katsoessaan mainitun tuomion 64 kohdassa, että huomioon otettavat seikat eivät sisältäneet mitään viitettä, joka voisi tukea neuvoston väitteitä siitä, että NITC olisi Iranin hallituksen määräysvallassa ja tukisi tätä taloudellisesti. Kuten kyseisen tuomion 61 kohdasta ilmenee, neuvosto nimittäin ei ollut esittänyt osoittaakseen, että Iranin hallitukselle annettua taloudellista tukea koskenut peruste oli perusteltu NITC:n osakkaiden ja Iranin hallituksen välillä olleiden yhteyksien vuoksi, mitään näyttöä NITC:n pääomarakenteesta ja sen osakkaista. NITC:n öljynkuljetustoimintaan perustuvasta argumentista, johon neuvosto vetosi kyseisessä menettelyssä pidetyssä istunnossa, unionin yleinen tuomioistuin totesi vain saman tuomion 58–60 kohdassa, että kyseinen näyttö ei sisältynyt NITC:n alkuperäisen luetteloon merkitsemisen perusteluihin eikä se tukenut tämän merkitsemisen taustalla ollutta perustetta, joka koski taloudellista tukea Iranin hallitukselle.

45 Neuvoston toimet siis kumottiin 3.7.2014 annetulla tuomiolla National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608) siksi, ettei neuvosto ollut esittänyt riittävää näyttöä toimiansa perustana olleiden tosiseikkojen tueksi. Tällaisesta toteamuksesta, joka on tämän tuomion 43 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan oikeusvoimainen, ei voida päätellä, ettei neuvosto voinut

myöhemmin ottaa huomioon muita todisteita osoittamaan, että Iranin hallitukselle oli annettu taloudellista tukea, tai perustaa päätöksensä siihen, että kyseiselle hallitukselle oli annettu muunlaista tukea.

- 46 On todettava, että NITC:n merkitseminen riidanalaisilla toimilla uudelleen riidanalaisiin luetteloihin perustuu kahteen erilliseen perusteeseen, jotka ovat – kuten valituksenalaisen tuomion 48 kohdasta ilmenee – yhtäältä NITC:n taloudellinen tuki Iranin hallitukselle NITC:n osakkaiden ja Iranin hallituksen välisten yhteyksien johdosta ja toisaalta NITC:n logistinen tuki kyseiselle hallitukselle Iranin öljyn kuljetuksen johdosta. Kuten unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 50 kohdassa, ainoastaan taloudellista tukea koskenut peruste sisältyi jo NITC:n alkuperäisen luettelon merkitsemisen, joka kumottiin 3.7.2014 annetulla tuomiolla National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608), perusteluihin. Lisäksi on todettava, kuten valituksenalaisen tuomion samasta 50 kohdasta ja 51 kohdasta ilmenee, että mainitusta perusteesta unionin yleiselle tuomioistuimelle valituksenalaiseen tuomioon johtaneen ensimmäisessä oikeusasteessa nostetun kanteen yhteydessä esitetyt todisteet eivät ole samat kuin ne, jotka sille oli esitetty NITC:n alkuperäistä luettelon merkitsemistä koskeneessa menettelyssä, joka johti 3.7.2014 annettuun tuomioon National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608).
- 47 NITC kuitenkin väittää, että siltä osin kuin tosiseikkoja koskeneet tiedot, joihin neuvosto perusti päätöksensä merkitä NITC uudelleen riidanalaisiin luetteloihin, olivat saatavilla jo NITC:n alkuperäisen luettelon merkitsemisen yhteydessä, neuvosto oli velvollinen käyttämään tyhjentävästi kaikkia sellaisia saatavillaan olleita tietoja ja oikeudellisia luonnehdintoja, jotka olivat omiaan oikeuttamaan rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisen NITC:hen, kyseisen ensimmäisen merkitsemisen yhteydessä sillä uhalla, ettei se enää myöhemmin voisi vedota niihin. NITC katsoo, kuten se selitti unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa, että vaikka oikeusvoiman periaatetta ei sovellettu sanan suppeassa merkityksessä, kyseinen velvollisuus seuraa tämän periaatteen ja oikeusvarmuuden periaatteen yhteisestä tulkinnasta.
- 48 On kuitenkin riittävää todeta, ettei tällainen väite voi johtaa sen toteamiseen, että oikeusvoiman periaatetta olisi loukattu, sillä lähtökohtaisesti on niin, että koska kyseisiä tietoja ja oikeudellisia luonnehdintoja ei ole otettu huomioon oikeusvoimaisessa ratkaisussa, ne eivät voi olla sellaisia tämän tuomion 43 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuja oikeus- ja tosiseikkakysymyksiä, jotka olisi kyseisellä ratkaisulla tosiasiallisesti tai väistämättä ratkaistu.
- 49 On lisättävä, että valituksessaan NITC ei esitä tarkkoja argumentteja sen tueksi, että oikeusvoiman ja oikeusvarmuuden periaatteet yhdessä tarkasteltuina antaisivat nyt käsiteltävässä asiassa henkilölle tai yhteisölle, joka on saanut kumotuksi merkitsemisensä luettelon henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, uusien muihin perusteisiin tai todisteisiin perustuvien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiselta sellaista suojaa, joka olisi laajempaa kuin se, joka seuraa pelkästä oikeusvoiman periaatteesta.
- 50 Luottamuksensuojan periaatteesta on muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeus vedota siihen on jokaisella yksityisellä, jolle unionin toimielin on antamalla hänelle täsmällisiä vakuutteluita synnyttänyt perusteltuja odotuksia. Sen sijaan kukaan ei voi vedota tämän periaatteen loukkaamiseen, jollei mainittuja vakuutteluita ole annettu (ks. vastaavasti tuomio 13.9.2017, Pappalardo ym. v. komissio, C-350/16 P, EU:C:2017:672, 39 kohta ja tuomio 21.2.2018, Kreuzmayr, C-628/16, EU:C:2018:84, 46 kohta).
- 51 Päätös yhteisön merkitsemisestä luettelon henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, ei anna yhteisölle täsmällisiä vakuutteluita siitä, ettei neuvostolla olisi käytössään mitään muita kyseistä yhteisöä koskevia perusteita kuin ne, jotka sisältyvät kyseisen päätöksen perusteluihin, eikä muita todisteita, jotka olisivat omiaan oikeuttamaan rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisen kyseiseen yhteisöön. Lisäksi on niin, kuten unionin yleinen tuomioistuin on perustellusti katsonut valituksenalaisen tuomion 59 kohdassa, että 3.7.2014 annettu tuomio National Iranian Tanker

Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608) ei voinut synnyttää NITC:lle perusteltua luottamusta siihen, ettei neuvosto voisi kyseistä tuomiota noudattaen tehdä uudelleen merkitsemisestä päätöstä tulevaisuuden osalta. Unionin yleinen tuomioistuin oli sitä paitsi täsmentänyt saman tuomion 77 kohdassa, että NITC:n nimen merkitsemistä uudelleen luetteloihin henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, ei voitu heti sulkea pois ja että neuvostolla oli mahdollisuus merkitä sen nimi uudelleen kyseisiin luetteloihin oikeudellisesti riittävästi tuetuin perusteluin.

- 52 Edellä esitetystä seuraa, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, ettei neuvosto loukannut 3.7.2014 annetulla tuomiolla National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608) olevaa oikeusvoimaa eikä oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita antaessaan riidanalaiset toimet tämän tuomion 46 kohdassa mieleen palautetuilla perusteilla, jotka koskevat NITC:n taloudellista ja logistista tukea Iranin hallitukselle.
- 53 Perusoikeuskirjan 47 artiklassa tarkoitettuja tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevasta oikeudesta, johon NITC vetoaa, on muistutettava, että mainitulla artiklalla taataan unionin oikeudessa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa ja 13 artiklassa vahvistettu suoja (tuomio 16.5.2017, *Berlioz Investment Fund*, C-682/15, EU:C:2017:373, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kyseisessä 47 artiklan ensimmäisessä kohdassa edellytetään, että jokaisella, jonka unionin oikeudessa taattuja oikeuksia ja vapauksia on loukattu, on oltava tässä artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti käytettävissä tehokkaat oikeussuojakeinot tuomioistuimessa.
- 54 Tehokkaan oikeussuojan periaate ei kuitenkaan voi estää neuvostoa merkitsemästä henkilöä tai yhteisöä uudelleen luetteloihin henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, muilla kuin niillä perusteilla, joihin alkuperäinen luettelo merkitseminen perustui, tai identtisellä perusteella, joka perustuu muihin todisteisiin. Kyseisellä periaatteella nimittäin pyritään sen varmistamiseen, että asianomaiselle vastainen toimi voidaan riitauttaa tuomioistuimessa, eikä siihen, ettei uutta asianomaiselle vastaista toimea, joka perustuu eri perusteisiin tai todisteisiin, voitaisi antaa.
- 55 Kuten unionin tuomioistuin jo on todennut, on niin, että kun kanteen kohteena oleva unionin toimielimen päätös kumotaan, sen ei katsota koskaan olleen olemassa, ja kyseinen toimielin, joka aikoo tehdä uuden päätöksen, voi tutkia asian kokonaisuudessaan uudelleen ja vedota muihin kuin niihin perusteisiin, joihin kumottu päätös perustui (ks. analogisesti tuomio 6.3.2003, *Interporc v. komissio*, C-41/00 P, EU:C:2003:125, 31 kohta).
- 56 Tästä seuraa, että sen kaltainen lainvastaisuus, jonka unionin yleinen tuomioistuin totesi 3.7.2014 antamassaan tuomiossa National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608), kun NITC oli ensimmäisen kerran merkitty luetteloihin henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, ei ole omiaan estämään neuvostoa toteuttamasta NITC:n tilanteen uudelleentarkastelun jälkeen uusia rajoittavia toimenpiteitä sellaisten tosiseikkoja koskevien tietojen perusteella, jotka jo ovat olemassa tai saatavilla.
- 57 Lisäksi on huomattava, että menettelyssä, joka johti 3.7.2014 annettuun tuomioon National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608), josta on tullut lainvoimainen, NITC vaati kumottaviksi ja sai kumotuiksi vuonna 2012 toteutetut rajoittavat toimenpiteet, jotka siis poistettiin unionin oikeusjärjestyksestä. Tästä seuraa, että NITC voi vedota mainittuun tuomioon vahingonkorvausvaatimuksen tueksi, kuten valituksenalaisen tuomion 65 kohdasta ilmenee. Lisäksi NITC:llä on mahdollisuus, jota se on käyttänyt hyväkseen, nostaa uusi kanne unionin tuomioistuimissa uudelleen merkitsemistä koskevan päätöksen laillisuuden tutkimiseksi, jotta se voisi tarvittaessa tulla palautetuksi alkuperäiseen asemaansa ja jotta se voisi saada vahingonkorvauksen.
- 58 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin on päätelty perustellusti, ettei neuvosto loukannut oikeusvoiman, oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita eikä NITC:n oikeutta tehokkaihin oikeussuojakeinoin.

59 Niinpä ensimmäinen valitusperuste on hylättävä.

Toinen ja neljäs valitusperuste

– Asianosaisten lausumat

- 60 Toisessa valitusperusteessaan NITC väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt virheellisesti, että luetteloon merkitsemisen kriteerit täyttyivät NITC:n osalta. Sen mielestä unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 87–89 kohdassa, että NITC antoi päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja asetuksen N:o 267/2012 23 artiklan 2 kohdan d alakohdassa mainitussa kriteerissä tarkoitettua tukea Iranin hallitukselle, koska se antoi Iranin hallitukselle logistista tukea, joka johtui siitä, että NITC kuljetti Iranin öljyä, ja siitä, että Iranissa energia-alan ja ydinaseiden levittämistoiminnan välillä oli yhteys. NITC:n mielestä käsite ”logistinen tuki” ei voi kattaa tukea kolmansille osapuolille. Se väittää, että unionin yleisen tuomioistuimen antaman tulkinnan mukaan riittää, että NITC on aktiivinen Iranin öljyalalla, jotta sen voidaan katsoa antavan logistista tukea Iranin hallitukselle, vaikkei se ole tarjonnut tälle hallitukselle mitään palveluja. Lisäksi kyseinen tulkinta merkitsee pohjimmiltaan väitettä epäsuorasta taloudellisesta tuesta Iranin hallitukselle, ja tällainen väite hylättiin 3.7.2014 annetussa tuomiossa National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608, 60 kohta).
- 61 Lisäksi NITC väittää, että valituksenalaisen tuomion 86 kohtaan sisältyvä viittaus päätöksen 2010/413 johdanto-osan 22 perustelukappaleeseen ei mahdollista yhteyden osoittamista NITC:n toiminnan, energia-alan ja ydinaseiden levittämisen välillä ja että se on virheellinen siltä osin kuin mainitun päätöksen jälkeen unioni suostui sallimaan öljynkuljetustoiminnan asetuksella N:o 42/2014 täytäntöön pannun yhteisen toimintasuunnitelman mukaisesti. Vaikkei yhteisessä toimintasuunnitelmassa määrätty yksittäistapausta koskevien rajoittavien toimenpiteiden soveltamisen keskeyttämisestä tai niiden kriteerien muuttamisesta, jotka koskevat merkitsemistä luetteloihin henkilöistä ja yhteisöistä, joiden varat jäädytetään, kyseisellä suunnitelmalla ja asetuksella N:o 42/2014 olisi pitänyt suunnata kyseisten kriteerien tulkintaa ja soveltamista. On ristiriitaista katsoa, että käsite ”logistinen tuki” kattaa raakaöljyn kuljetustoiminnan, joka mainitulla suunnitelmalla ja mainitulla asetuksella on sallittu, ja on käsittämätöntä, että unioni on voinut sallia toiminnan, joka voi olla laadullisesti tai määrällisesti niin merkittävää, että se riittää edistämään ydinaseiden leviämistä. Uhkaa, jota NITC ilmensi yhteisen toimintasuunnitelman valossa verrattuna rajoittavien toimenpiteiden kohteeseen, ei arvioitu.
- 62 NITC väittää lopuksi, että unionin yleisen tuomioistuimen omaksuma tulkinta ei ole oikeassa suhteessa päätöksellä 2010/413 ja asetuksella N:o 267/2012 tavoiteltuihin päämääriin siltä osin kuin se mahdollistaa, että neuvosto kohdistaa rajoittavia toimenpiteitä kehen tahansa henkilöön tai yhteisöön, joka toimii alalla, joka voi tuottaa merkittäviä tuloja Iranin hallitukselle. Merkitsemiskriteerien näin laaja tulkinta muuntaa kyseiset toimet kauppapakotteiden välineiksi. Kyseinen tulkinta on myös vastoin oikeusvarmuuden periaatetta, joka edellyttää, että säännösten epäselvyyden tapauksessa omaksutaan tulkinta, joka on NITC:n kannalta suotuisin.
- 63 Neljännessä valitusperusteessaan NITC väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen hylätessään argumentin, jonka NITC oli esittänyt toissijaisesti ja jonka mukaan on niin, että jos päätöksen 2010/413 20 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja asetuksen N:o 267/2012 23 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen merkitsemiskriteerien laaja tulkinta pysytettäisiin, tämän tulkinnan seurauksena kyseinen kriteeri ei olisi oikeassa suhteessa päätöksellä 2010/413 ja asetuksella N:o 267/2012 tavoiteltuihin päämääriin, joten tulkinta tekisi mainituista säännöksistä lainvastaisia.
- 64 Neuvoston mukaan toinen ja neljäs valitusperuste eivät ole perusteltuja. Sen mielestä unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, että peruste, joka koskee logistista tukea Iranin hallitukselle, täyttyi, ja neuvosto toteaa, että vaikka yhteisessä toimintasuunnitelmassa

määrättiin tietystä Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistettujen pakotteiden keventämisestä, kyseisessä vaiheessa oli vielä tarpeen jatkaa kyseisen hallituksen painostamista, jotta se lopettaisi ydinaseiden levittämistoimintansa.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 65 Toisella ja neljännellä valitusperusteellaan, jotka on tutkittava yhdessä, NITC riitauttaa sen, miten unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2012/635, 20 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja asetuksen N:o 267/2012, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1263/2012, 23 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädettyä merkitsemiskriteeriä ja soveltanut sitä NITC:hen.
- 66 Ensinnäkin on todettava, että NITC:n esittämä se argumentti ei voi menestyä, jonka mukaan logistista tukea Iranin hallitukselle koskeva peruste, jonka unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 92 kohdassa todennut perustelluksi, vastaa taloudellista tukea mainitulle hallitukselle koskevaa perustetta, joka oli hylätty 3.7.2014 annetulla tuomiolla National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608). Tältä osin on riittävää todeta, että valituksenalaisen tuomion 84–87 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on esittänyt sille, että NITC:n logistista tukea Iranin hallitukselle koskeva peruste on perusteltu, perustelut, jotka ovat erillisiä niistä perusteluista, joilla se oli 3.7.2014 antamassaan tuomiolla National Iranian Tanker Company v. neuvosto (T-565/12, EU:T:2014:608, 58–64 kohta) hylännyt seikat, joihin neuvosto oli tukeutunut katsoessaan NITC:n antaneen taloudellista tukea kyseiselle hallitukselle. Erityisesti on korostettava, että valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on täsmentänyt, ettei neuvosto moiti NITC:tä välillisen tuen antamisesta Iranin hallitukselle sellaisen kolmannen yhtiön välityksellä, joka maksaisi tälle osinkoja, vaan valittajan katsotaan antavan logistista tukea Iranin hallitukselle siksi, että sillä on niin merkittävää kuljetustoimintaa Iranin öljyalalla, joka on kyseisen hallituksen määräysvallassa.
- 67 Toiseksi on huomattava, että unionin yleinen tuomioistuin on muistuttanut valituksenalaisen tuomion 85 kohdassa perustellusti, että päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2012/635, 20 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ja asetuksen N:o 267/2012, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1263/2012, 23 artiklan 2 kohdan d alakohtaan sisältyvää kriteeriä, joka koskee tukea Iranin hallitukselle, on tulkittava siten, että se koskee asianomaisen henkilön tai yhteisön omaa toimintaa, jolla tosin ei sellaisenaan ole mitään suoraa tai välillistä yhteyttä ydinaseiden levittämiseen mutta joka on kuitenkin omiaan edistämään sitä, koska siten Iranin hallitukselle tarjotaan aineellisia, rahoituksellisia tai logistisia resursseja tai välineitä, joiden avulla sen on mahdollista jatkaa levittämistoimintaa (ks. vastaavasti tuomio 1.3.2016, National Iranian Oil Company v. neuvosto, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 80 ja 81 kohta ja tuomio 7.4.2016, Central Bank of Iran v. neuvosto, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 44 kohta).
- 68 Kuten 1.3.2016 annetun tuomion National Iranian Oil Company v. neuvosto (C-440/14 P, EU:C:2016:128) 81 ja 82 kohdasta ilmenee, mainitussa kriteerissä otetaan huomioon se, että ”Iranin energia-alan tuottamien tulojen ja Iranin ydinalan toimien, joihin liittyy joukkotuhousteiden leviämisen vaara, rahoituksen välillä on mahdollinen yhteys”, joka todettiin muiden muassa päätöslauselmassa 1929 ja päätöksen 2010/413 johdanto-osan 22 perustelukappaleessa, ja pyrkimyksenä oli vaikeuttaa sitä, että Iranin hallitus rahoittaa Iranin ydinenergiaohjelmaa. Unionin lainsäätäjä on siis itse vahvistanut, että energia-alan ja ydinaseiden levittämisen välillä on yhteys.
- 69 Lisäksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että kyseinen kriteeri, luettuna neuvoston tavoittelemien päämäärien valossa, koskee sellaisia Iranin hallitukselle annettavan tuen muotoja, jotka määrällisen tai laadullisen merkittävyytensä vuoksi edistävät Iranin ydinenergia-alan toimintaa (ks. vastaavasti tuomio 1.3.2016, National Iranian Oil Company v. neuvosto, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 83 kohta ja määräys 4.4.2017, Sharif University of Technology v. neuvosto, C-385/16 P, ei julkaistu, EU:C:2017:258, 64 kohta).

- 70 Käsitteestä ”logistinen tuki” unionin tuomioistuin on katsonut, että ilmaus ”logistinen” ei rajoitu tavarantoiminnan- tai henkilönkuljetustoimintaan vaan käsittää toiminnan, joka koskee pääasiallisesti toimen tai prosessin organisointimenetelmiä ja -välineitä sekä toiminnan tai prosessin toteuttamisen kannalta tarpeellisten resurssien käyttöön saattamista (ks. vastaavasti tuomio 8.9.2016, *Iranian Offshore Engineering & Construction v. neuvosto*, C-459/15 P, ei julkaistu, EU:C:2016:646, 53 ja 54 kohta).
- 71 Näiden seikkojen valossa unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa perustellusti, että kun otetaan huomioon se, kuinka merkittävää on Iranin öljyalalla NITC:n kuljetustoiminta, jonka avulla Iranin hallitus voi vastata tiettyihin logistisiin tarpeisiin kyseisellä määräysvallassaan olevalla alalla, sekä energia-alan yhteys ydinaseiden levittämistoimintaan Iranissa, NITC:n oli katsottava antavan tukea Iranin hallitukselle, joten päätöksen 2010/413, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2012/635, 20 artiklan 1 kohdan c alakohtaan ja asetuksen N:o 267/2012, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1263/2012, 23 artiklan 2 kohdan d alakohtaan sisältyvä kriteeri täyttyi.
- 72 Unionin yleisen tuomioistuimen täten omaksuma tulkinta sijoittuu, kuten tämän tuomion 67–70 kohdasta ilmenee, oikeudelliseen kehykseen, joka on selvästi rajattu Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistettuja rajoittavia toimenpiteitä koskevassa säännöstössä tavoitelluilla päämäärillä, joten se ei ole vastoin oikeusvarmuuden periaatetta.
- 73 Kolmanneksi on katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan valituksenalaisen tuomion 88 ja 89 kohdassa, ettei mainittu päätelmä voinut kyseenalaistua siitä, että yhteisellä toimintasuunnitelmalla sekä päätöksellä 2014/21 ja asetuksella N:o 42/2014 on keskeytetty Iranista peräisin olevan tai Iranista mihin tahansa muuhun maahan vietävän öljyn kuljetusta koskevan kiellon soveltaminen.
- 74 Tältä osin on todettava, että mainituista toimista johtuva Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistuvien pakotteiden keventäminen toteutettiin ensimmäisessä vaiheessa prosessia, jossa pyritään löytämään kattava pitkän aikavälin ratkaisu Iranin ydinalan kysymykseen asettamatta kyseenalaiseksi päätöksessä 2010/413 ja asetuksessa N:o 267/2012 tavoiteltua päämäärää estää ydinaseiden levittäminen ja painostaa siten Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan kyseessä oleva toiminta. Lisäksi on niin, että vaikka kyseiset toimet johtivat mainitun kiellon soveltamisen väliaikaiseen keskeyttämiseen, jota jatkettiin useilla perättäisillä neuvoston toimilla, jolloin NITC:n harjoittamaan toimintaan ei tilapäisesti enää kohdistunut kieltoa, yhteisen toimintasuunnitelman ensimmäisessä vaiheessa määritellyissä seikoissa ja neuvoston antamissa tämän suunnitelman täytäntöönpanotoimissa ei kaavailtu yksittäistapausta koskevien rajoittavien toimenpiteiden soveltamisen keskeyttämistä tai niiden kriteerien muuttamista, joiden perusteella tällaisia toimenpiteitä voitiin toteuttaa, kuten unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 89 ja 90 kohdassa perustellusti todennut ja kuten NITC myöntää.
- 75 Neljänneksi NITC väittää, että tulkinta, jonka unionin yleinen tuomioistuin on omaksunut tukea Iranin hallitukselle koskevasta merkityskriteeristä, antaa tälle kriteerille luonteen, joka ei ole oikeassa suhteessa päätöksellä 2010/413 ja asetuksella N:o 267/2012 tavoiteltuihin päämääriin, minkä seurauksena kriteeri on lainvastainen eikä sitä siis voida soveltaa NITC:hen.
- 76 Tässä yhteydessä suhteellisuusperiaate edellyttää, että kyseessä olevan säännösten legitiimit tavoitteet ovat toteutettavissa unionin oikeuden säännöksessä säädettyjen keinojen avulla ja että näillä keinoilla ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi (tuomio 15.11.2012, *Al-Aqsa v. neuvosto ja Alankomaat v. Al-Aqsa*, C-539/10 P ja C-550/10 P, EU:C:2012:711, 122 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 77 Unionin tuomioistuin on katsonut, että päätöksen 2010/413 ja asetuksen N:o 267/2012 tavoitteena on, kuten tämän tuomion 74 kohdassa todettiin, estää ydinaseiden levittäminen ja painostaa siten Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan kyseinen toiminta. Tämä tavoite, joka on osa laajempaa pyrkimystä

kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämiseksi, on legitiimi (ks. vastaavasti tuomio 28.11.2013, neuvosto v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 124 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 78 Unionin yleisen tuomioistuimen nyt käsiteltävässä tapauksessa omaksuma tulkinta merkitsemiskriteeristä ”tuki Iranin hallitukselle” mahdollistaa tämän tuomion 67–69 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti sen, että tarkastellaan toimintaa, joka on omiaan edistämään ydinaseiden levittämistä, koska Iranin hallitukselle tarjotaan aineellisia, rahoituksellisia tai logistisia resursseja tai välineitä, joiden avulla sen on mahdollista jatkaa ydinaseiden levittämistoimintaa; kyseinen tulkinta ei kuitenkaan johda siihen, että mikä tahansa toiminta voisi olla tällaista tukea, vaan sitä voi olla vain toiminta, joka määrällisen tai laadullisen merkittävyytensä johdosta edistää ydinaseiden levittämistoimintaa. Niinpä mainittu kriteeri, sellaisena kuin unionin yleinen tuomioistuin on sitä tulkinnut nyt kyseessä olevassa tapauksessa, ei ole epäasianmukainen eikä se ylitä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- 79 Tästä seuraa, että toinen ja neljäs valitusperuste on hylättävä.

Kolmas valitusperuste

– Asianosaisten lausumat

- 80 Kolmannessa valitusperusteessaan NITC väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 123–138 kohdassa, että NITC:n omaisuudensuojan, hyvää mainetta koskevan oikeuden ja elinkeinovapauden loukkaus, jota NITC:n merkitseminen uudelleen riidanalaisiin luetteloihin merkitsi, oli oikeasuhteinen. Ensinnäkin unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt todeta, että tällainen uudelleen merkitseminen ei selvästikään ollut oikeassa suhteessa niiden periaatteiden ja perusoikeuksien loukkauksiin, joihin unionin yleisessä tuomioistuimessa vedottiin ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä. Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin on loukannut NITC:n perusoikeuksia jättäessään antamatta riittävää merkitystä yhteiselle toimintasuunnitelmalle. Tältä osin NITC väittää, että sen joutuminen neuvoston toimien ”kohteeksi” on sekä suhteetonta että syrjivää. Unionin yleisen tuomioistuimen esittämä päättely, jossa se toteaa valituksenalaisen tuomion 135 kohdassa, että NITC:hen kohdistetut rajoittavat toimenpiteet olivat perusteltuja tämän öljynkuljetustoiminnan merkittävyyden johdosta, samalla kun se myöntää tämän toiminnan olleen sallittua, on ristiriitainen. NITC:n mielestä nimittäin on niin, että siltä osin kuin valituksenalaisen tuomion 86 ja 87 kohdassa todetaan, että yhteyden ydinaseiden levittämiseen katsotaan syntyvän tuloista, joita Iranin hallitus lopulta saa Iranin öljyn myynnistä, sillä, kuljettaako tätä öljyä NITC vai yksi tai useampi muu yhtiö, ei ole mitään merkitystä.
- 81 Neuvoston mukaan kolmas valitusperuste ei ole perusteltu. Se väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on ottanut kattavasti huomioon suhteellisuusperiaatteen todetessaan, että NITC:n merkitseminen uudelleen riidanalaisiin luetteloihin oli perusteltua, koska sen kuljetustoiminta Iranin öljyalalla oli merkittävää, ja katsoessaan, ettei muiden yhteisöjen öljynkuljetustoiminta ollut vastaavanlaajuista.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 82 Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaan perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla sekä niiden keskeistä sisältöä kunnioittaen, ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia näihin oikeuksiin ja vapauksiin voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.

- 83 Siltä osin kuin kyse on perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklassa vahvistetuista omaisuudensuojasta ja taloudellisen toiminnan harjoittamisen vapaudesta, joihin NITC vetoaa, unionin tuomioistuin on katsonut, etteivät nämä perusoikeudet ole ehdottomia. Näin ollen kyseisten oikeuksien käyttöä voidaan rajoittaa, kunhan rajoitukset tosiasiaassa palvelevat unionin yleisen edun mukaisia tavoitteita eikä niillä puututa näihin oikeuksiin tavoitellun päämäärän kannalta suhteettomasti ja tavalla, jota ei voida hyväksyä ja jolla loukattaisiin näin suojattujen oikeuksien keskeistä sisältöä (ks. vastaavasti tuomio 28.11.2013, neuvosto v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 121 ja 122 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 84 Vaikka riidanalaisilla toimilla rajoitetaan NITC:n perusoikeuksia, nämä rajoitukset palvelevat unionin oikeudessa tavoiteltua legitimiä päämäärää, kuten toisen ja neljännen valitusperusteen tutkinnasta ilmenee; tämä päämäärä on ydinaseiden levittämisen torjuminen, joka kuuluu yleisempään kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämisen yhteyteen, jonka keskeistä merkitystä unionin yleinen tuomioistuin on korostanut valituksenalaisen tuomion 132 kohdassa.
- 85 Lisäksi kyseisessä 132 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin on korostanut, että mainitut rajoitukset koskevat vain osaa NITC:n varoista ja että päätöksessä 2010/413 ja asetuksessa N:o 267/2012 säädetään tietyistä poikkeuksista. Näissä toimissa nimittäin säädetään mahdollisuudesta vapauttaa varoja, joiden avulla NITC voi kattaa tiettyjä menoja, erityisesti niitä, joita pidetään olennaisina, tai noudattaa tiettyjä erityisiä kauppasopimuksia. Maineen loukkaamisesta unionin yleinen tuomioistuin on todennut, ettei neuvosto ollut väittänyt, että NITC olisi itse mukana ydinaseiden levittämisessä. Se on päätellyt tästä, ettei NITC:tä itseään siis yhdistetty toimintaan, joka merkitsisi riskiä kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle, joten siihen kohdistunut epäluottamus oli vähäisempää.
- 86 Näiden seikkojen perusteella NITC:n omaisuudensuojan ja elinkeinovapauden rajoitukset eivät ole suhteettomia tavoiteltujen päämäärien kannalta. Sama päätelmä on tehtävä siltä osin kuin kyse on NITC:n maineen loukkauksesta, johon se on vedonnut (ks. vastaavasti tuomio 7.4.2016, Central Bank of Iran v. neuvosto, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 53 kohta).
- 87 Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, ettei mainittu päätelmä voinut kyseenalaistua siitä, että on hyväksytty yhteinen toimintasuunnitelma, ja ettei NITC:n tilannetta voitu rinnastaa niiden muiden yhteisöjen tilanteeseen, jotka harjoittavat samaa öljynkuljetustoimintaa kuin NITC. Tältä osin riittää, kun viitataan tämän tuomion 65–79 kohdassa esitettyihin näkökohtiin.
- 88 Kolmas valitusperuste on siis hylättävä, joten koko tämä valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

- 89 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista. Saman työjärjestyksen 138 artiklan, jota sovelletaan työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.
- 90 Koska neuvosto on vaatinut NITC:n velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, sen on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan neuvoston oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

- 2) National Iranian Tanker Company vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvaamaan Euroopan unionin neuvoston oikeudenkäyntikulut.**

Allekirjoitukset